

Till Socialdepartementet

Stockholm 30 maj 2022

Socialministern

Barn och unga med autism i möten med socialtjänsten

Autism- och Aspergerförbundet tillskriver Socialdepartementet med anledning av att förbundet under lång tid, från många medlemmar, fått signaler om att det saknas kompetens om autism inom socialtjänsten.

Avsaknaden av kunskap om autism kan resultera i långtgående konsekvenser för det enskilda barnet och dess familj. Föräldrar vittnar om att socialtjänsten ofta misstolkar de svårigheter som barn med autism har och tror att dessa beror på bristande omsorg från föräldrarna eller socialt nedbrytande beteende. Tecken som skolfrånvaro, problem med sömn och mat, social isolering, utmanande beteende eller självskadebeteende är snarare svårigheter som följer av funktionsnedsättningen och brist på rätt anpassningar och stöd i skolan t.ex. Avsaknaden av kompetens om autism i kombination med att barnet och dess familj inte får det stöd som behövs, kan resultera i ett tvångsomhändertagande av barnet. Vi vet att barn och unga med autism är överrepresenterade inom tvångsvården, vilket bland annat bekräftas i SiS egen rapport "Särskilda vård- och resursbehov". Där konstateras att omkring 34 procent av pojkarna och 27 procent av flickorna i gruppen *särskilt vård- och resurskrävande ungdomar som vårdats inom SiS*, hade diagnosticerats med autismspektrumstörning.¹

Vid ett beslut om tvångsomhändertagande (LVU) förvärras ofta barnets tillstånd eftersom man många gånger saknar rätt kompetens för att ge adekvat stöd och omvårdnad. Det är också vanligt att barnet bollas runt mellan olika hem och institutioner, ibland flera olika. Det här är menligt för såväl barnet som dess föräldrar eftersom dessa barn behöver tydlighet, struktur, förutsägbarhet och kontinuitet. Dessutom är de aktuella vårdmiljöerna och vissa av metoderna som används inte alls anpassade för barn med autism.

Förbundet ser positivt på många av de förslag som utredningen om en ny socialtjänstlag presenterar. (SOU 2020:47) Bl.a. förslaget om att enskilda ska bemötas på ett respektfullt sätt utifrån sina förutsättningar och behov. Ett respektfullt bemötande är en central kvalitetsaspekt. För att kunna ge barn och familjer rätt insatser i rätt tid på ett respektfullt

---

¹ <https://www.statinst.se/contentassets/7e989b56a8e94bf3a149449f13d55a75/6-2020-sarskilda-varld--och-resursbehov.pdf>

sätt krävs dock att socialtjänsten har specifik kunskap om autism. Annars kommer utredningens ambitioner inte att kunna förverkligas.

Mot bakgrund av vad som här framförts uppmanar vi Socialdepartementet att omgående besluta om medel för ett kunskapslyft hos socialtjänsten för beslutsfattare och chefer om funktionsnedsättningar som autism. Kompetensfrågan är en avgörande faktor för att undvika felaktiga tvångsomhändertaganden om barn och unga med autism.

Autism- och Aspergerförbundet

Förbundssekreterare

Gunilla Sundblad